

Lectionarium (fragmenten)

<https://hdl.handle.net/1874/203589>

rete debeat non iubetur. p̄sente eccliam
designauit. que bonos simul ac malos
colligit? nec eligit quos trahat. quia
et quos eligere possit ignorat.
autē p̄fatio post dñi resurrec-
facta. in solam dexterā missa est. q̄a
ad uidendā claritatis eius glām sola
electorū ecclia p̄tingit. que de sinistro
opere nichil habebit. **F R. V**
Lectio sc̄i euangeli sedis iohannem.
In illo tempore. **M**aria stabat ad monu-
m̄tum foris plorans. Num ḡ fletet.
inclinavit se et p̄spexit in monum̄tu.
et uidit duos angelos in albis seden-
tes. unū ad caput. & unū ad pedes. uero
positū fuerat corp̄ dñi ihu. & reliqua.

Omelia Beati Gregori p̄p.
Maria magdalena que fue-
rat in ciuitate peccatrix.
amando ueritatem lauit
lacrimus maculas criminis. & uox
ueritatis implet̄ quad̄. dimissa sunt
ei peccata multa. qm̄ dilex̄ multū.
Quę enim p̄r̄ frigida peccando remanese-
rat. postmodū amando fortiter ardebat.
am postquā uenit ad monum̄tum.
ibiq; corp̄ dñicū n̄ inuenit. subla-
tū credidit. atq; discipulis nuntiauit.
ui uenientes uiderunt. atq; ita esse

Biblia et interpretes
R. 106. 2. 1.
Folio n. 75.

discipuli ad semet ipsos. Ac deinde
subiungit̄ Maria stabat ad monu-
m̄tum foris plorans. **I I .**

ua in re pensandū est. hui⁹ multi-
mentem quanta uis amoris ac-
cenderat. que a monum̄to dñi eti⁹
discipulis recedentib⁹ n̄ recedebat.
Exquirebat quę n̄ inuenierat. fleba-
inquirendo. et amoris sui igne su-
censa. eius quę ablatū credidit ar-
bat desiderio. **Vnde contigit ut e-**
sola tunc uideret. que remansit.
quereret. quia nimurū uirtus bo-
pis p̄seuerantia est. Et uoce uera-
tis dicitur. Qui autē p̄seuerauerit
usq; in finem. hic saluus erit. **I I .**

Et precepto legis cauda hostie p̄-
sacrificio iubetur offerri. In caudā
quippe finis est corporis. Et ille bise
immolat. qui sacrificiū boni operis
usq; ad finem debite p̄ducit actionis.
Hinc ioseph inter reliquos fratres. a
larem tunicā habuisse describit.
Tunica q̄ppe usq; ad talū. est op̄ bonū
usq; ad consumationē. **S;** maria
fletet inclinavit se. & p̄spexit ī m̄-
num̄tu. certe iam monum̄tu uile
rat uacuū. iam sublatū dñm. nu-
tiauerat. Quid est quod se iteru-

piscationē q̄ diuid thelonē
ueris pecunias augere. I I

Sunt enī pleraq; negotia que sine
peccatis exhiberi. aut uix. aut nul-
latenī possunt. Que ḡ ad peccatū
implicant. ad hec necesse est. ut p̄
conūsionē animī non recurrat.

Quiri etiā potest. cur discipulis in
mari laborantib' post resurrectionē
nem suā. dñs in littore stetit: qui
ante resurrectionē suā corā disci-
pulis in fluctib' maris ambulauit.
q̄ rei ratio festine cognoscit. si ipsa
ue tunc inerat causa pensetur.
qd etenim mare nisi presens sc̄in-
gnat. qd se causarū tumultibus
undis uite corruptibilis illidit.
Qd p̄ soliditatem litoris: nisi illa
petuitas quietis eternę figuratur.
Quia ḡ discipuli ad huc fluctib' mor-
alis uite inerant. in mari laborabāt.
Quia autē redēptor n̄ iam corrupti-
onē carnis excescerat. post resurrec-
tionē suam in littore stabat. ac si ip-
sum resurrectionis sue mysteriū reb'
discipulis loqueret̄ dicens. Jam uob̄
in mari n̄ apparet̄: quia uobiscū in
piscationis fluctib; non sū. I I I

sū ad uos. cum adhuc esset uobis
Neq; enim cū ipsis non erat. quib' pr-
sens corporalit̄ apparebat. S: tam
iam se esse cum ipsis denegat aqua
mortali corpore carnis immortalit̄
te distabat. Quod illic cū ipsis po-
situs fatetur n̄ se esse cum ipsis. h
quoq; hic situ corporis indicat. cū
adhuc nauigantib' esse se iam in
littore demonstrat. facta est autem
discipulis piscationis magna dif-
ficultas. ut magistro ueniente
ficeret admirationis magna se
limitas. Qui p̄tin̄ dicit. Omittit in
dexteram nauigis rete. & iniici-
tis. Bis in scō euangelio legit̄ qui
dñs iussit ut ad piscandū retia
mitterentur. ante passionē unde
licet. et post resurrectionē. S: pri-
redēptor n̄ pateret̄ et retia emittit
mitti quidē rete ad piscandū ut
sed utrū in dexterā an sinistrā
mitti debuisse non iubet. post re-
surrectionē uero discipulis appari-
mitti rete in dexterā iubet. In illa
piscatione tanti capti sunt ut re-
rumperent̄: in ista autē & multi
capti sunt. et retia rupta non su-
stent̄. Quis uō nesciat bonos dextera. & malas

uso amore ferentib⁹ & uiris reuo-
cū lapide eablat⁹ suo corpore
intamina qib⁹ inuolutū erat.
ala posita ministravit. deinde cu-
osius inquentib⁹ feminis. & de-
qđ inueniant mente conster-
atis anglo uisionē ostendit. q̄
ū resurresse certa manifestati-
e patefacient. ac sic p̄currente
ma patræ resurrectionis. tan-
t⁹ ipse dñā uirtutū. et rex glorie
parens q̄anta potentia morte-
lā ad hoam gustauerat deuicis

aperiu. . I . I

Et quidē uantū ex euangelice
rie lectionis inuenim⁹. quinq̄es
ta qua rsurrexit die uisus est
mimib⁹. Pimo marie magdale-
ad monūtum. quando ei de-
eranti pees ei amplecti dictū
noli me tangere. nondū enim
sendi ad patrē meū. deinde du-
a monūto currentib⁹ nunti-
e discipulis que ab angelo de
la resurrectione didicerat. de-
ib⁹ sc̄ptum est. quia accesserunt
enuerint pedes ei⁹ et adoraue-
nt eū. Apparuit ipso die adues-
ascenit duob⁹ cunctib⁹ in castellū

Apparuit et pet̄. Quod & si euāista
quando. uel ubi factum sit minim
designauerit. tam quia factū sit i-
tacet. scribens quia cū p̄fati duo
discipuli cognito dñō in emauis. At
tim redissent iherlī inuenierunt
congregatos undecī. et eos qui cum
ipsis erant. dicentes quia surrexit
dñs uere & apparuit symoni. Ac de-
inde subiungit. Et ipsi narrabant
que gesta erant in uia. & quom̄ co-
nouerūt eum in fractione panis. Sta-
timq; anneclit quintā ei⁹ apparicio-
nē. de qua m̄ cū legeret audiuimus
ita incipiens. Dum hec autē locuni
ihs⁹ stetit in medio eoz. et dicit eis.
Pax uob. ego sum. nolite timere.
Ubi primo notandū. & diligentē me-
morie cōmendandū est. quod de se-
loquentib⁹ discipulis dñs a stare in
medio. et p̄sentiā sue uisionis reue-
lare dignatus est. Hoc est enī quod
fidelib⁹ cunctis alibi p̄misit dicens.
Ubi sunt duo. uel tres congregati in
nomine meo. ibi sum ī medio eoz.
Ad confirmandā namq; . I . I .
fidei nr̄y constantiā qđ sempagit
p̄sentia diuine pietatis. aliquando
etā p̄sentia uolunt corporalis ostendit

hoc ipsū eius miseria fieri considere
debem⁹. ipsū uidelicet esse in medio
nři. quocienscūq; conuenientes in
nomine illi⁹ congregam⁹. Hom⁹ qđ pe
illi⁹ ih̄c. id es. saluator est. Et cū de
adquisitione ppetue salutis locuti⁹
conuenim⁹. constat nimirū qđ in
nomine ih̄u congregam⁹. Nec dubi
tare fas est. de his que ipse amat
conferentib⁹ nob⁹ cum esse presentē.
& tanto utiq; uerī. qnto ea que ore
pserim⁹. pfectioni corde retinemus.
enīde uidendū qđ apparet salua
tor disciplis pacis eis statim gaudia
mandat. id ipsum celebrata immor
talitatis glā iterans. qđ ad passio
nē mortis iturus. qđ si pignus ris
speciale salutis acuite committatur
rat dicens. Pacē relinquo uob⁹. pacē
mē do uob⁹. Sui⁹ grām muneris eo
quodq; nato uisi mox pastorib⁹ angū
predicabant. laudantes dñm & dicentes
glā in excelsis deo. & in terra p̄p
homini⁹; bone uoluntatis. quia
nimirū redēptoris nři in carne dis
pensatio mundi est reconciliatio.
ad hoc dīpe incarnac⁹. ad hoc passus.
ad hoc resuscitatus a mortuis. ut
res dī perendo iram dī incidim⁹.

Lectio tunc exī. Anno 1300.

H illo tempe. M arifestauit se
rū dñs ih̄e discipulis suis ad mar
tyberiadis. manifestauit autem
sic. Erant simul symon petrus &
thomas qui dī didic⁹. & natān
qui erat a châna galæ. & filius
bedei. & ali⁹ exdisciplis eius de
Dicit eis symon petr⁹. Iado pīsa
Dicunt ei. Uenim⁹ et ns tecū. Et liq;
*Omet. Beati regori pī
ectio scī euuageli⁹ que*
in uīis aurib⁹ lecta est s̄ mei quā
one animū pulsat. s̄ pīsatione ha
uum discretionis induit. Quæst
em⁹ potest cur petru⁹ qđ pīscat
autē conūsionē fuit. ost conū
uī ad pīsationē redit. et cū uī
tas dicat. nemo mitens manū
suā in aratriū. & aspiciens retro
est regno dī. cur reptūt qđ de
quid? S; si uīt discretionis insīt.
cītū uidetur: quia nimirū neg
um qđ ante conūsionē sine pī
to gratit. hoc etiā post conūsio
repetere culpa non fuit. Hanc
catorū patrū. mathei uīthel a
riū sem⁹. & post conūsionē
suā ad pīsationē petrus re-

defuisse credidisset. Quid ergo per
lostarinem nisi synagoga. quid p.
terram insi. ecclia designatur? Nec
in eis esse ideatur quod p. u. s. r.
synagoga. p. s. s. u. ecclia signari
perhibetur. quia & si ad di cultum
prior est synagoga quam ecclia gen-
tium. ad usum tam scilicet prior est multi-
tudo gentium quam synagoga. paulo
attestante qui ait. quia non prius quod
spirituale est. sed quod animale. **Dominica**
n octauis pasche lectio prima.

In omnibus quidem sermonem
feci de omnibus o theophili-
le. quecepit ihesu facere &
docere. usque in diem q.
principiens apostolis per spiritum sanctum quod elegit
assumptus est. quibus & probavit se ipsum
unum post passionem suam. in mul-
tis argumentis per dies quadraginta
apparens eis. & loquens de regno
dei. Et conuescens precepit eis ab
iberosolimis ne discederent.
darent permissionem patris quam
inquit per os meum. quia iohannes
quidem baptizauit aqua. uos autem
baptizauimus spiritu sancto non post mul-
tos hos dies. **I** **I**.

Folio n. 26.
Biblio et Interpretatio
L. 207

autem eis. Non est enim nosse tem-
pora uel monita que patrem posuit
sua potestate. sed accipietis uirtu-
tem supuenientis spem sancti in uos. &
eritis in testes in iherusalem. & in omni
iudea. & samaria. & usque ad ultimam
terram. Et cum hec dixisset. uidelicet
illis eleuatus est. & nubes suscep-
cum ab oculis eorum. **I** **I** **I**.

Cumque intuerentur in celum cuncti
illorum. ecce duo uiri adstauerunt uig-
9 ta illos in uestibus albis. quae dixerat
Hie ihesu qui assu[m]ptus est a nobis in ci-
sic ueniet quemadmodum uidisti
eum eundem in celum. Tunc reuersi
sunt iherosolimam a monte quo uoca-
oluerit qui est iuxta iherusalem. sibi
habens iter. Et cum introissent in ce-
naculum. ascendenter ubi manebat
petrus & iohannes. iacobus. & andreas
philippus & thomas. bartholomeus &
matheus. iacobus alpheus & symon
ites. & iudas iacobi. Hi omnes
in persecutantes unanimiter
in oratione. cum mulieribus & ma-
iatricibus ibi et fratribus eius. **I** **I** **I**.

Hu diebus illis exurgens petrus in me-
dio forum dixit. Erat autem turba
homini simili fere centum u

gitur qui conuenerant. interrogata

qui sunt dux eorum qui comprehendenterunt
hunc quia connumeratur erat in nobis.
et fortius est sordium ministerus huius.
hic quidem possedit ager a deinceps
de iniquitatis. et suspensus crepuit
nedius. et diffusa sunt omnia a iisque
a eius. Et notum factum est omnibus
abitantibus iberm. ita ut appellaretur
ager ille lingua eorum. chellemach.
hoc est ager sanguinis. Scriptum est enim
in libro psalmi. v. si. habitatio eorum
deserta. et non sit qui inhabitet in
a. et episcopatum eius accipiat aliud.
portet frater ex his iuris qui
nobiscum sunt congregati in omni
tempore quo intravit et exiit inter
nos dominus ihesu. meipiens a baptismo na
tio iohannis usque in diem qua asupradicta
ta nobis testem resurrectionis eius
nobiscum unum existit. et statuerunt
nos ioseph qui vocabatur barsa
nas. qui cognominatus est iustus.
multibani. et orantes dixerunt. Tu
sie qui collata iustitia tua. ostende
item elegeris ex his duobus utrum
sit. et locum ministeris huius ex
possibilitate. et quo preuaricatur et
adserit abiret in locum suum. sed de
tortuoso et certidit tortuoso

Et cum compleverent dies pentecostes.
erant omnes pariter in eodem loco. Et
factus est repente de celo sonus tan
quam ventus aduenientis spiritu uebementis.
et repleteuit totam domum ubi erant
sedentes. Et apparuerunt illis dispersi
lingue tamquam ignis. sedisq; super
singulos eorum. Et repleti sunt omnes
spiritu sancto. et ceperunt loqui aliis linguis
quae spiritus sanctus dabat eloqui illis. **V. I.**
Erant autem in iberm habitantes
iudei vires religiosi. ex omni natione
que sub celo est. facta autem hac uoce
conuenit multitudo et mente confu
sa est. quoniam audiebat unusquisque lingua
sua illos loquentes. Stupebant autem
omnes. et mirabantur dicentes. Nonne
exce omnis isti qui locutus galilei sunt.
Et quoniam nos audiuum unusquisque
linguam nostram in qua nati sumus. Par
thi et medi. et clamite. et qui habitant
mesopotamiam. iudeam. et cappadoc
iam. pontum. et asi am. frigiam et pam
philiam. egyptum et partem libye que
est circa cyrenen. et aduenient romam.
iudei quoque et pseleti. cretes et arabi.
audiuum eos loquentes nostris linguis
magualia dicit. Stupebant autem omnes.
et mirabantur admixtem dicentes illi

qui sunt xp̄i. & ipsi in suo ordine ad
uitā de morte transmigrant? Ibiq;
eū uidentes adorant? quia in specie
sue diuinitatis contēplantes. sine
fine collaudant.

neo.

Sabbato. lectio sc̄i cuius angeli. Si iohann
illo tempore? Vna sabbati maria
magdalena uenit ad monum̄tum
mane cum adbuc tenebre essent? &
uidit lapide sublatū a monum̄to.

Et reliqua. Om̄la Beati Gregorii pp̄
ractus longa de eadē lect.
molestia stomachi diu me
karitati ure. de lectionis
euangelice loqui exposi-

Ftione prohibuit. Vix namq; ipsa a
clamoris uirtute succubuit. Et qd
a multis audiri non ualeo. loqui
fator inter multos erubesco. s; hāc
in me uerecundiā & ipse rep̄hen-
do. Quid enī? Numquid si multi
pdesse nequeo? nec paucis curabo?
Et si ex messe portare manipulos
multos non possum? nūquid nam
debeo ad aream uacuū redire?
Quāuis enī q̄ntos debeo ferre nū ualeo?

Certe uel paucos. certe uel duos?
certe uel unū feram. Habet nāq;
ipsa infirmitatis intentio merce

in retributione. tam
in pondere.

Ecclio sc̄i cuius am
fr̄s audistis. ualde i
torica est apta? sed e
misteria. sub breui
Maria magdalena cū
bre. essent uenit. a
Juxta historiam no
intellectum uero my
rentis signatur int
ria enim auctorem o
carne uiderat. morti
monum̄to. & quia b
muerit. furatū cred
erant tenebre. cū u
m̄tum. succurrat cie
nuntiauit. s; illi p̄co
runt. qui p̄ ceteris ai
delicet petrus & ioh.
Currebant autē di
baines p̄cucurrit cie
nit p̄or ad monum̄ti
non presūpsit. Venit
petrus. & intravit. Q
uid cursus iste sign
nā hec tā subtilis cu
sc̄ptio a mysterijs uac
est? Minime. Neq; en

ris intentionē multi
tionis. Quesuit ḡ pri.
uicnit. pscuerauit ut
cōtigit ut inueni
ut desideria dilata cres
centia capent qd̄ inue
I. lectio secundū olatim.
Vndeū
runt in galileā in mon
tuerat illis dñs ihc.
ū adorauerūt. quidā
uerūt. Et accedens ihc.
s dicens. Data est m
as in celo & in terra.
elia uenerabilis Bede
angelica prbi. d. c. l. c.
lo fr̄s km̄i quam m
liuum. & iuxta litterā
refulget. quia tūm
s nr̄i dona plano ser
it. et si hanc enucleati
m̄. gratiore in littera
s sensus inditum esse
mo etenim dī aroma
subtilius quasi terendo
scutitur. eo maiorem
erutis fragrantia reddit
est et dulce **I. I.**
i pūs qd̄ discipuli abie

adorauerunt. S; n̄ uacat a mysterio.
quod dñs in galilea post resurrectio
nem uel qd̄ in monte apparuit disci
pulis. In monte etenī ^{terram} apparuit. qd̄
corp̄ qd̄ de cōmuni humani gen̄is
nascendo suscepit. resurgendo iam
sup̄ terrena omnia subleuatū celesti
uirtute induerit. In monte apparu
it. ut admoneret fideles. si illic celsi
tudinē resurrectionis eī cupiunt
uidere. hic ab insimis cupiditatib̄
ad sup̄na studeant desideria tñsire.
Nom̄ uō galilee. quid missi **III.**
salutaris continet. cibra patrū
expositione notissimū est. S; n̄ ab re
est sepi uerbo repetere. quod semp
necessē est animo retinere Galilea
quippe transmigatio facta. uel reue
latio dī. Utraq; autē interpretatio.
ad unū finem respicit. Si quidē sup̄
legim̄ angelū dixisse mulierib̄. ite
dicite discipulis eius qd̄ surrexit. &
ecce p̄cedit uos in galileam. ibi cū
uidebitis. et n̄c euangelista narrante
cognouim̄. quia abiēt discipuli ī
galileam. & uidentes cū adorauerūt.
Quid est ḡ qd̄ ihc p̄cedit dis
cipulos in galileam ut uideat ab eis. secundū
illi. et uidentes adorant. nisi qd̄

nre dñi intia. sollepnitatis. Nre
lucam' an sue^{ss}; ut fateam' uerius.
et sue dicam' et nre. Illa quippe redēp-
toris nri resurrectio. & nra festiuitā
fuit. quia nos ad immortalitatē re-
duxit. et angloz festiuitas extitit qā
nes reuocando ad celestia. eoz nume-
rum impleuit. In sua ḡ ac nra festi-
uitate angls albis uestitus apparuit.
quia dū nos p̄ resurrectionē dñicā
ad supna reducim'. celestis patrē dñp
na reparantur. **Fri** uita. **lectio**
xi egl̄i scđi lucam.

Hullo tempē? **D**uo ex discipulis dñi
fuibant in castellū. qd' erat in spa-
cio stadioz. fraginta ab iherlm. no-
nime emauit. Et reliqua.

Producta beati orationi p̄ d. **lectio**
condiana uobis sollepnitate labo-
ritib paucā loquenda sunt. & for-
misse hec utilius p̄derunt. quia sepe
calinita que min' sufficiunt audi-
munt. lectionis ḡ euangelice
matim sensum statu n̄ p̄ singula-
tō. & discutere. ne dilectionē urām
eara sermo plurior expositionis
statu. **E**ccl̄iū fīs km̄. quia
ambulans in

Hoc ḡ egit foris dñs in oculis
corporis. qd' apud illos ageretur in
in oculis cordis. Ipsi nāq; apud se
metipso int̄ē amabant. & dubit-
bant. Cis autē dñs foris et pres-
aderat. & quis esset n̄ ostendebat.
De se ḡ loqntib p̄sentiam exhibuit
sed de se dubitantib cognitionis
sue specie abscondit. Verba quidē
consultit. duriciā intellectū mercep-
vit. scripture sacre mysteria que dñ
ipso erant apuit. & tam quia ad l
eoz cordib p̄gnus erat a fide. ire
se longi finxit. fingere nāq; corpo-
nere dicim'. unde & cōpositores
luti figulos uocam'. Nichil ḡ simi-
plex ueritas p̄ duplicitatē segit. Is
talem seces exibuit incorpore. qli
apud illos erat in mente. Pbandi au-
tem erant si hi qui eum et si needū
ut dñm diligenter. saltē ut p̄gnū
amare potuissent. **I** **I** **I**

Sed quia cē extīnerā karitatē non
poterant. hi cū quib ueritas gelieku-
cū ad hospicū. quasi p̄gnū uocarū
Curauit dñm uocant. cum illis
scptū sit. & coegerunt eū. fr̄ qm̄
rū exemplo colligitur. quia p̄gnū

scripture expositione nō cognouerant.
in panis fractione cognoscunt. Au-
diendo ḡ p̄cepta dī illuminata
sunt. faciendo illuminati sun-
scptum est. non auditores legis ius-
tificabunt̄. Quisq̄s ḡ uult audita
intelligere. festinet cā que iā intel-
lige potuit ope implere. Ecce dñs
non est cognit̄ dū loquit̄. & digna-
tus est cognosci dum pascit̄. Hospita-
litate ḡ fr̄s km̄i diligite. karitatis
opa amate. Hic enī p̄ paulū dicit̄.
aritas fratnitatis. maneat in uob̄.
& hospitalitatē nolite obliuisci.
hanc enī placuerunt quidā. angūs
hospicio receptis. Hinc petrus ait.
ospitales mūicē sine m̄murationib̄
psa ueritas dicit. Hospes sui & sus-
cepistis me. Opimata res est ualde:
et semicōz nrōz. nob̄ relatione tra-
dita. Quidā pat̄familias cū tota
domo sua māgno hospitalitatis
studio seruiebat. sūq; cotidie ad
mensam suā p̄egnios suscipet. qdā
die p̄egnus quidā int̄ alios uenit.
ad m̄sam duc̄t̄ est. Dūq; pat̄famili-
as ex humilitatis consuetudine
aquā uellet in manib̄ eius funde-

Biblia et interpretes
Folio n. 71.

tum secū ipse miraret̄. eadē noct̄
et in uisionē dñs dix. Seteris dieb̄
i membris meis. hesterno ai-
ue in memetipso suscepisti. &
in iudiciū ueniens dicit. Qd̄ in
ex minimis meis fecisti. m̄ feci
Ecce ante iudiciū cum p̄ membris
sua suscipit̄. suscepiores suos etia
p̄ semetip̄ requirit̄. & tamen n̄
ad hospitalitatis grām p̄iḡ sun-
Pensate sīs quanta hospitalitat̄ u-
sit. ad mensas uiās xp̄m suscipi-
ut uos ab eo suscipi ad conuic-
tōna ualeatis. Prebet̄ m̄ peregrīn-
xp̄o hospiciū. ut uos in iudicio
quasi pegrinos nesciat. s; ut ip̄o
recipiatur ad regnum. *frā tercia.*
Lectio sc̄i euangelij sc̄i luke
In illo temp̄. **S**icut dñs ih̄c in
medio discipuloz suoz & dixit.
Pax uobis. Et reliqua.

Omelia uenerabilis Bede
loriaoz sue resurrectionis
dñs & redeptoz nr̄ pat̄
tim discipulis & p̄ incrementū
poris ostendit. quia nimirū tam
erat uirtus miraculi. ut hanc
pente totam capē fragilia morta-
vectora non nosset consulere.

orabantur bestis sociati. multa aubus subministrati. ciborum pernentes delicias. luxus seculi calcantes. laudem temporalem non amantes. iussus hominum fugientes. angelorum assueti loquebantur. plurimis uirtutum effulgere signis. Cecis uisum innouabantur. claudis gressum firmabantur. surdis auditum tribuebant. superantes demonia. mancis manus restituebant. mortuos suscitantibus. Verum quia his omnibus non mediocriter sed perfecte huus sacratissimi atque excellens sollempnitas diei maximo sine fine constat honore: nos fratres km̄i tantoꝝ patrocinia intercessorū de quibus locuti sumus tota mentis intentione queramus: ut per temporalia festa que gerimus. eorum meritis intercedentibꝫ ad eterna peruenire ualeamus. Transiunt cuncta que temporali ter festiva celebrantur: curate qui his sollempnitatibus interestis. ne ab eterna sollemp-

contingat. Nolite ergo pensare in uobis transitoria que perdatis: sed considerate quid Ecce mundus qui diligitur si Sc̄i isti quoꝝ hodie mentionem facimus: florentem mundum mentis respectu calcauerunt Tunc erat uita longa. salus continua: opulentia in rebus. cunditas in ppagine: tranquilitas in diuiturna pace. Et cum in seipso floreret: iam in eorum cordibꝫ mundus aruit. Ecce iam in seipso mundus aruit adhuc in urbis floret cordu. ubique desolatio. undique pecunia undique amaritudinibꝫ reptit et tamen ceca mente carna concupiscentie. ipsas eius arietudines amamus. fugient sequimur. labenti inheremus cum ipso labimur. quem cadentem tenemus. Aliquam nos mundus retraxit a deo nunc tantis plagiis plenus ut ipse nos mundus iam mat ad deum. Penitente ergo quia nulla sunt

if terum indicat: quia res
missens et tunc ppe nichil
it. cum stare uideretur. Nec
uobissem agite: hec in men-
scula cogitatione uersate:
i. adhuc hic in infirmitate
poris. tamen ad eos de quib⁹
quim tota corde tendamus:
cum ipsis postmodum in etet
secula gaudere mereamur:
cum qui uiuit et regnat in
seculo seculoz amen. **Lectio sc̄i**

Matth̄eum.

allo tempore: **V**idens turbas
is ibe: ascendit in montem.
reliq̄ **U**niuersa lectio n̄ sūdē.

Duos dñs et saluator n̄r
circuiret ciuitates et
regiones multas predi-
cando et sanando om-
ni languorem et omnem in-
firmitatem in populo: uidens
urbam multam sicut presens
actio retulit apud se ascendit
montem. Recte d̄s excelsus
locum uadit excelsum: ut
omnib⁹ ad excelsa iurritum
erit. **U**nusq; excelsi per-

decem uerbis ad istam p̄fici-
uite eruditioem et discipu-
lum: ista in octo beatitudinib⁹;
quib⁹ ad eternam ac celestem
patram se sequentes p̄ducit.
Et cum sedisset: accesserunt ad
eum discipuli eius. Et ipse ape-
riens os suū: docebat eos dicit
Beati pauperes spū. Primo hu-
militatem et obedientiam do-
cet: quia humilitas est omni-
um bonoz opum fundam̄ntū.
Et obedientia magis placet deo
quam sacrificium. **R**
deo q̄ primo humilitatem et
obedientiam docet. quia per in-
obedientiam a regno dī et a be-
atitudine expulsi sumus eterna-
mentem. Et ideo p̄ humilitatem et obedi-
entiam eadem regni celestis
gaudia repetere debemus. Quod
ergo dicit beati pauperes spū.
non quoslibet diuitijs pauper
nominat. sed qui ppter spiritu
sc̄m se pauperes in mundo fi-
ciunt. qui habent diuitias
mundi. sunt quia n̄ habent
dum omne quod habent.

ideo cor eius uigilaret ad mo-
num obdormiuit: et p uisio-
em diuina reuelatione de toto
ite sue ordine de coagonista
im suarum numero. de glōsa
martyriū palma p doceri meru-
quod postea rerum exitus
mpbauit.

VIII
tur sub primo surgentis auro
diluculo. patris mesticiam
elatatura. eo quippe die quo
fatis tyramni responsurus erat.
laris ad eum uenit. blandeq;
lens. noli inquit mi pater
p hac re aliquo ulterius me
re contabescere. sed iacta cogi-
tum tuum in dñō: qui non
abit meternum fluctuatio-
m iusto. Ne tam ex puellari
annis que dico estimes. sci
quod preterita nocte p uisū
uiue consolationis. uox ad
te licet indignam famulam
am facta est. iubens ut uiue
qui me in matrimonium
fectat. a spe nuptiarum nō
pellerem. ipsa tamen conser-
uo virginitatis signaculo.

pater et uiuenis qui mē in suum
amorem allicit. decem pmeue
etatis uirgines. et forma et gener
electissimas p quiratis. et tam m
quam singulis harum mille ui-
gines honestissimas subscribant
comparatisq; ad numerum nō
trieribus undens. triennij nob
ad dedicationem uirginitatis
nře dentur inducie: quib⁹ exple-
tis. quod dñō placuerit fiet. At
tamen incommutabile diuinita-
tis consilium quod disposuit
sup me. nemo est qui possit in-
firmare. His filie uocibus exhi-
laratus pater. accitus coram lega-
tis quod petebant annuit. pre-
scripturarūq; quasi coniugii co-
ditionem quam uirgo poposce-
rat exposuit: id cautissime qua-
p summa dotis conscriptione
statiens: ut uiuenis salutari
renatus lauacro. his tribus anni
p fidem catholicam institueret
in dñō. His auditis legati tam
quasi compotes uoti sui. pūi-
qua uenerant ppeti itinerata
res reusi sunt ad dñm suū. ut

iam letissimo. uiuenis p̄ te amo-
ris magnitudine modum excess-
it leticie. Audita itaq; ut sit
tanta exultatione principium:
factum est tocius regni
tripudium. **Filiū**

regnum celoz. ecce uirginib;
De scīs apłic Symone et Iuda. l. c. i.

Verbi mei clementote sermonis mei.
quem ego dixi uobis:
non est seruus maior
dño suo. Si me psecu-
ti sunt. et uos psequuntur: si
sermonem meum seruauerunt.
et uīn seruabunt. Dicendo au-
tem. non est seruus maior dño
suo: nonne euidenter ostendit.
quem admodū intelligere debe-
amus. quod supius dixerat. iam
non dicam uos seruos. sc̄e enī
seruos esse dicit. Nam quid est
aliud non est seruus maior dño
suo: si me psecuti sunt. et uos
psequuntur? **I. I.**

Manifestum est ḡ illum seruū
qui non manet in domo mete-
rū. illum p̄tinente ad timo-
rem quem foras karitas mittit

Biblia et interpretes
K 106 f 12
Folio n°. 73.

uius maior dño suo. si me
ti sunt. et uos psequentiū
lum significari seruū p̄ti-
tem ad timorem castum p̄-
nentem in sc̄m sc̄lī. Hic enī
seruus est auditurus. fugi-
ne serue. intra in gaudiu-
domini tui! **I. I.**

Sed hec omnia inquit
ent uobis. ppter nomem mī
quia nesciunt eum qui mihi
me. Que omnia facient mī
que dixi? Odio habebunt mī
et psequuntur. sermonemq;
tempnent: qm̄ si sermonem
seruarent eoz. nec tamen odo
eos neq; psequerentur. uel e
si odissent. nec tam psequer
non omnia facerent. Hec au-
inquit omnia facient uobis
nomen meum. quid est aliud
dicere. quam me in uobis o-
habebunt. me in uobis pseq-
tut. et sermonem uīm. qui
meus est. ideo n̄ seruabunt

Hec omnia facient uobis
nomen: non uīm sed meum.
Quom̄ ḡ erit uerum. hec ou-

palmas laborum: quia suudari
sunt sup firmam petram. id est
spm. De talib' hu'modi apls. m
compu'ctus ingenus'cens ait.
ludibria et uerbera experti.
sup et uincula^{et} carceres: lapi
ati sunt. sechi sunt. temptati
ant: in occasione gladii mor
ti sunt. Et cetera. Et beatus pa
tri gregorius. in expositione cu
sdam euangelii. de istiusmo
bellatoribus querimoniā fa
ndo: ecce inquit electi dei car
em domant. spm roborant: de
zionibus impant. iuruitibus
boruscant: presen'na despiciunt.
Eternam patriam cum uocib'
orib'q; predican: eam etiam
iorieudo diligunt. atq; ad illā
tormenta ptingunt. Occidi
sunt: et flecti nequeunt. Et
coram hominib; tormenta pas
sunt: spes illoz immortalitate
dura est. In paucis uerati in

et nimirum hunc diem tantū
credimus sc̄ificatum. quantū
in semetipsis. ut sc̄ificare t' labo
rare p tormenta n̄ cessauerit.
X pī uero sacerdotib; VIII
atq; doctorib; suic confessorib;
huius festivitatem diei non ag
notam esse credimus: qui cor
fidelium sp̄ualiter quasi imbris
irrigant celestib; ut feliciter p
ferre inmarcessibilem bonum
opum possint fructum. qui ta
lenta sibi credita non solum
reddere. uerum etiam cum us
ta sine fraude amplificare. pa
rauerint: quia bonum quod
p grām sp̄ē sc̄i intelligendo di
dicere. non sibi nec tantū in
ps futurum. sed et aliis subiect
mentib; scđm apli preceptum
arguendo. obsecrando. incre
pando. curamq; faciendo inic
ire nicebantur. Quoz mens
lucidissima. manus uicto p̄

non desistant. Et licet psecutorz
non sensissent gladium: tamen
p uite meritum deo digni mar-
tyrio non priuantur: quia mar-
tyrui*n* non sola sanguinis ef-
fusione. sed abstinentia peccatorz.
et exercitatione di preceptorum
pficitur. Beata dei genitrix et
semp uirgo maria. templum di.
sacrarium sp̄s sc̄i: uirgo ante
partum. uirgo post partum:
presentis sollempnitate diei cum
suis uirginibus expers nullom
credenda est: que dei populum
faciendo monebat spernere pe-
rituri luxus seculi: lenocinia
mortalis nature declinare: car-
nis pudiciciam cum uirginita-
tis honore intra cordis hospicia
obseruare: eamq; omniū uirtu-
tum reginam. fructū salutis p-
petue. sociam esse angeloz suis
affirmabat exemplis: ita ut in-
numerabilis multitudo usq;

tes: uigilias sacras adamari
elemosinas sectantes: paup-
recreantes. nudos uestientes
infirmos uisitantes. in tribu-
tione gaudentes: in uerbis
lumpnī uel contumelie p-
entes. in augmento sue pfer-
nis humiles: in dampno re-
temporalium deo grās agen-
Hec omnia et his similia. p do-
rio regni celestis. et prop̄ sp̄
eterne remunerationis ard-
tissimo amore indesinenter.
libenter sustinentes: et sic iu-
ritate dei ac proximoz amo-
pseuerantes. deo soli uitam
nire gaudebant. **VIII**

Sic et anachoretarum si-
clare ppositum. ab huic
ei sollempnitate non separa-
esse credimus: qui p singu-
herem loca in speluncis et
guis cellarum tugurijs un-
modico contenti pabulo